

Ukazała się kolejna pozycja wydawnicza !

Szlakiem złamanych traktatów.

O dyplomacji w Kraju Indian od czasów kolonialnych do dzisiaj

Sytuacja na rynku dobrych książek dotyczących Indian Ameryki Północnej nie jest najlepsza. Ciągłe brakuje literatury, która w sposób jasny a jednocześnie z zachowaniem profesjonalizmu przedstawia niektóre, bardziej szczegółowe fragmenty historii czy współczesności rdzennych mieszkańców Kanady i USA. Jeszcze gorzej sprawa wygląda, jeśli chodzi o tematykę, gdyż brakuje rzetelnych pozycji wydawniczych, szczególnie dotyczących problematyki indiańskich traktatów.

W październiku 2009 roku w Wyższej Szkole Gospodarki w Bydgoszczy odbyła się konferencja naukowa poświęcona tym zagadnieniom. Znalazło to swoje odzwierciedlenie w wydawnictwie, które trafiło do rąk czytelników. ***Szlakiem złamanych traktatów. O dyplomacji w Kraju Indian od czasów kolonialnych do dzisiaj*** - taki jest tytuł wydanej przez WSG książki. Długi czas oczekiwania po konferencji na tę pozycję wydawniczą opłacił się. Świetnie zredagowana, dwujęzyczna (artykuły przedstawiono również w języku angielskim) zawiera nie tylko niektóre konferencyjne referaty ale została uzupełniona o teksty innych autorów, również ze Stanów Zjednoczonych. Zawarta w niej traktatowa tematyka, słabo w Polsce znana odwołuje się i do historii i do współczesności. To świetna książka i obowiązkowa lektura dla wszystkich, którzy interesują się sprawami Indian Ameryki Północnej.

Książkę z pewnością będzie można nabyć poprzez internet na bydgoskiej uczelni.

Fragment *Wstępu* (Bartosz Hlebowicz)

Czy traktaty indiańskie – umowy zawarte między odrębnymi narodami, które uznały wzajemną niezależność – dzisiaj są tak samo ważne jak w minionych wiekach? Czy też są one relikdami przeszłości, przywołanymi w ostatnich latach po to, by odtworzyć rzeczywistość polityczną, która – jak się wydawało – odeszła na zawsze? Jeżeli traktaty są „nadrzędnym prawem dotyczącym ziemi”, jeżeli „narody indiańskie zawsze były uważane za odrębne, niezależne politycznie społeczności, zachowujące swoje pierwotne naturalne prawa”, dlaczego współczesne tubylcze grupy mają dziś różne statusy? Czy treść traktatów nie jest wystarczająca jasna? Dlaczego wciąż trwają kontrowersje?

Autorzy niniejszego tomu przedstawiają rozmaite interpretacje indiańskich traktatów, ale łączy ich przekonanie, że Indianie nie byli biernymi przedmiotami w dziejach amerykańskiego kontynentu i że różnym tubylczym grupom udawało się wywierać wpływ na kolonistów. Mimo ostatecznego podporządkowania i asymilacji ludów indiańskich, a także odebrania im ziemi, Indianie realizowali różnorodne strategie przeżycia, obrony ziemi i tożsamości. Autorzy wskazują, że te strategie można zrekonstruować na podstawie traktatów, które stanowią niezwykle ważny łącznik między zmaganiem Indian w czasach kolonialnych a ich walką o polityczne uznanie dzisiaj.

Fragment *Posłowania* (Prof. John Strong)

We wstępie Bartosz Hlebowicz zadaje pytanie, dlaczego indiańskie traktaty – negocjowane między samodzielnymi niezależnymi narodami – nieustannie wzbudzają kontrowersje. Odpowiadając na nie częściowo, autor zauważa, że obie strony ukrywały często swoje prawdziwe zamiary, co miało nieoczekiwane następstwa, widoczne dopiero wiele lat później. Innym komplikującym sytuację czynnikiem była historyczna zmiana układu sił w relacjach pomiędzy indiańskimi narodami a rządami Stanów Zjednoczonych i Kanady.

Chociaż wczesne dokumenty są bogatym źródłem informacji etnograficznych, większość badaczy skupia się na rozbieżnych percepcjach własności, prezentowanych przez każdą stronę podczas rokowań. Indianie wprawdzie zawierali między sobą różne porozumienia, jak zauważył Adam Piekarski, ale nie mieli jednak żadnego doświadczenia związanego z kupowaniem i sprzedawaniem ziemi. Dla nich ziemia nie była towarem; była częścią naturalnego środowiska, które zapewniało im byt. Jest bardzo prawdopodobne, że we wczesnym etapie wzajemnych kontaktów Indianie nie rozumieli europejskiego pojęcia absolutnego prywatnego posiadania ziemi.

Jednocześnie informuję, że w sprzedaży są jeszcze pozycje:

W duchu Szalonego Konia? – ciekawe referaty dotyczące spojrzenia autorów z USA, Włoch i Polski na zagadnienia związane z indiańską historią i dniem dzisiejszym oparte o postać tego wybitnego wodza Lakota (cena 19,00 PLN)

oraz

Czerwona Chmura. Wojownik i mąż stanu Siuksów Oglala – najlepsza dotychczas biografia napisana przez amerykańskiego autora prof. Roberta Larsona, wybitnego wodza Siuksów Oglala Red Cloud'a (cena 39,50 PLN). Książki można nabyć korzystając z mojej pomocy bądź poprzez wydawnictwo TIPI.

Adam Piekarski

<http://walker.org.pl>